

Kemencesvidék

KÖZGAZDASÁGI FÜGGETLEN HETILAP.

(KISCELLÉ és VIDEKE)

Hajnalig minden vasárnap.

(KISCELLÉ és VIDEKE)

Előfizetés: 3 kor. Helyi elosztás: 2 kor. Egy év: 30 kor.

Lapfőigazgató: Huss Gyula

Bejelentés: 1000 szav. 1000 szav. 1000 szav.

Asszonyokról — asszonyoknak.

A világháború eseményei sorában legyelemremélő az a tény, hogy például Szerbiának, Montenegrónak, sőt Belgiumnak még az asszonynepe is rá volt kényesítve arra, hogy a lövészárokból faradtságos munkát és szeszvédést megossza a férfakkal. Nem mint vöröskeresztes hölgyek jutottak el az asszonyok a tüzvonalig, hanem azért, mert a férfiak elfogytak. Segíteni kellett a harcoló katonáknak torlások elűzésében, védőművek építésében, kocsiknak, ágyúknak a sártengeren való keresztáthajtásában, nehézsúlyos gépekkel. Hogy es mit jelent a nő hátrama, vala mint társadalmi elhelyezkedése szempontjából, azt még a legegyszerűbb feminista sem tudja elképzelni. Csakis az, aki a szeszvédéseket átélte. Csakis az, aki a legelső megalkotói azt az ítéletet, hogy az asszonyoknak mégis csak jobb ügy — ha nem is valami rózsás — mint a hogy mindánunk vagy Németországban van.

Mi egyenesen fel akartuk szabadítani asszonyainkat a háború szeszvédéseitől. Se az asszony, se a gyermek, — a jövő generáció — ne tudja azt, hogy most háború van. Ezt akarja elérni még az állam hatalom is a ezért bevételének igen tekintélyes részét hadi-egység formájában juttatja el az asszonyokhoz és gyermekekhez. Ezen fáradozik a társadalom is, mert

hiszen tudjuk nagyon jól, hogy amely országból az asszonyokat is kipusztította a végzet, ha leigázták, azt többé a régi formájában feltámasztani nem lehet.

Mindéből világosan következik az, hogy a mi asszonyainknak valamennyire hálásnak kell lenniük. A háborúban őreájuk csak a kikerülhetetlen munka var. Egyébként maradtak a régi viszonyok között, éppen ezért a munkások kellene az adott helyzetben és tartózkodniok kell minden olyan dologtól, ami a nemzetnek amenny is tulajdonképpénnybe vett erőt fogyasztja.

Itt van a többek között a ruházkodás kérdése. Sokan panaszkodnak és jajdulnak fel, hogy a fényűzés nemhogy alább hagyott volna, hanem inkább megnövekedett. E réven pedig ezrek és ezrek van dolroknak ki az ellenéges kultúrdre.

ruhákra, hanem még a hadi-egységek nagy része is igazán megbecsülni való és jelentős tehát az a moralom, amely a közel múltban indult meg s amely hadat üzent a fényűző ruházkodásnak. Minden asszonynak meg kellene jegyeznie azt az arany igazságot, hogy a ruha nem teszi sebbé, legfeljebb föltünőbbé azt, aki magára veszi. Az igaz szépség a legegyszerűbb ruhában is kitűnik. És a véleményem minden férfinek s aki ellenkező véleményen van, az csupán a női nem alacsonyabb szellemi nivóját akarja beigazolni. Holott nyil-

vánvaló, hogy a női nem értelmi színvonalán semmivel sem alacsonyabb mint a férfiaké. Erre az értelmi színvonalra apellálunk, amikor arra kérjük asszonyainkat, hogy a ruházkodásban legyenek takarékosak és egyszerűek. Ezt kívánja a mai szomorú helyzet és az ország anyagi érdeke.

A Balatoni Szövetség közgyűlése.

(Folytatás.)

Ennek folyamányaként működött a fűrdődény alatt a Hátartás budapesti szövetkezet balatoni lerakata. Ennek az intézménynek kétféle irányban mutatókóztó kiálló hatása. Egyrészt a közvetített, de ezenkívül feltűnő módon érvényesült árszabályzó hatása. És a ma megalakuló Balatoni Helyi Szövetkezetek is fontos feladata.

Aszófői áramfejlesztő központot az elmúlt égens évben, tehát már harmadik éve kezeli a szövetség bizottságilag. Mondani sem kell, hogy minő sok fáradságha, küzdelembe és fejtörésbe került, hogy a művek, az anyag és eszközök hiánya és rendkívüli megdrágulása miatt, a rengeteg felszerelési pótlás mellett is működésben volt tartható és nemcsak nem szűnt

A keleti front városaiiban.

A német hadvezetőség meghívott néhány szemlejárásból újságírókat egy utazásra a „Nieuwe Rotterdamchen Courant” tudósítójának. Ekkor utazol be lapjaink erről az utazásról. E tudósításból kösüljük az alábbi részleteket:

Hálókozaink a kényelem minden pompájával fel van szerelve, villanyvilágítás, központi fűtés, meleg mosdóvíz stb. Éppen úgy, mint egy hotelban megnyitják a villanyoscsengő gombját és a kiszolgáló személyzet várja a parancsokat. Nappalt az étkező, társalgó és olvasókocsiiban ülhetünk el. Berlinből a keleti frontra utasodásunkkor Brest-Litovskban megállunk, hogy onnan folytassuk utunk a frontra. A hadi-egységek belsejébe. Mert a német hadiállás bizony jó darab területet szaktítottak le az oroszok országból. Tizenháromezer utasunk érünk Brest-Litovskba. Leszállítottunk a vonatról és autókra menünk a várba. Este holdvilág mellett tekintettük meg a vár romjait.

Köszöndöm az oroszokról, hogy visszatértek az oroszok mindent elpusztítanak, de es a barba viszony már szinte hihetetlen, mintha az lenne egyedüli ambíciójuk, hogy kő-kővé ne maradjon,

mert itt a szőlőművelés a szőlő-telepzetekben volt értelmében értenők.

A holdvilágnál nagyon kellemetlen látvány a csapás, felszerelési felak és a sok rom látványa. A nagy városban mindössze csak néhány ház lakható. Néha néha párog egy-egy világosság valamelyik ablakból. A látvány igazán elzomorító. Csak az oroszok görög keleti templomok sértetlenek. Pompás kupolák messziről feltűnnek a romok közt. A romokból azonban megítélhetők, hogy es a város ellenében a legutóbb orosz vonatról, köhél volt építve és megmentünk állítás szerint, nagyon csinos volt.

Azonnal észrevehetők, hogy a lángok mint csapnak át egyik házról a másikra. Az oroszok nem akartak semmi használhatót hátra hagyni a német hódító sereg kezébe. Az utcákon nincs egy élő lélek sem. A város bevételénél 60.000 lakosból néhány száz ember visszatért, megzomorodott szívvel látták házaikat és minden vagyontól teljes pontatlanság és a ma tisztán a német hadvezetőség segélyeire vannak utalva es a néhány ember, akik szabadon engednek a romok közt, mert a legutóbb visszatérő kiderült, hogy körmekedtek az orosz hadvezetőség részére. A városban óriási kasszárnya épületek voltak, melyben mintegy 50.000 katona volt elszállásolva. Ma

mindössze csak 15.000 embert tudnak elhelyezni a kasszárnyában, a többi része hasznavehetetlen. Értelmetlen, hogy egy ilyen nagy városban mint Brest-Litovsk, nem volt villanyvilágítás, vízvezeték, gáz. Valami higiénikus berendezkedésnek nyoma sincsen es így meglehetősen nehézségekkel kellett a német csapatoknak leküzdeniük. Szinte örülünk, midőn a szomorú várost elhagyhattak és Pinc be utazhattunk.

Az első éjjel, melyet Pincben töltöttünk, igen erős ágyúdörgéseket hallottunk. Erős társparáj keltezt fel almainkból, mindenféle kaliberű ágyúkoncereztek Csakhamar megnyugtattak, hogy nincs okunk a fejelemre és tenyleg a heves ágyúvételés csakhamar csendesedni kezdett, majd teljesen szűnelt. Másnap után a fűhadi állásllan megmgyarastak es a eszakai ágyúsok okát, ugyanis a német megfigyelők észrevették, hogy egy orosz vonat egy oroszleszredet csaknem a német front közelebe szállít. Természetesen a dologból nem lett semmi, mert a vonat csupán ellengőzsel visszavonult.

Erfelé a harctereken most mindentűt csend honol. Nem mindig volt azonban es így. Előző egy-két hónappal mindkét oldalról erősen folytak a patrulirozások es igyekedtek kisebb-nagyobb csapatokba kezdeni. A németeknek a teráp

inkább fejlődött, nagyobodott és jelentőségben nőtt.

Hogy annak a nagy érdekkörnek a jogviszonyai megvédelmeszenek, a mely érdekkör a művekhez kapcsolódott és a jövő kiadulása rendjében, megjen, miniszteri biztos kiküldetését kérjük, hogy a vita és rendezési kérdések teljes rendezését nyerhessenek. Hihetőleg találni fog a bizottság valamely olyan megoldást, a mely teljes és biztos alapot teremti arra nézve, hogy a mű nemcsak tovább szolgálhassa feladatait, de a fejlődésnek arra a fokára emelkedjék, a mit tőle várunk és remélünk.

A villamos műveknél ennek az tendenciának az elején az történt, hogy az építő vállalkozó, hitelezői bizottságának főzárjáraásával eladta a műveket egy fözkereskedőnek, ki a lesszerelést hatá restá el, azt megkellott akadályozni és sikerült is megakadályozni. Előterjesztés tünkre több miniszterium bevonása mellett a m. kir. honvédelmi miniszter ur vette pártfogásába a fontos műveket, a lesszerelést megtiltotta és az eddigi állapot fenntartására az érdekelt feleket kötelezte.

Mint mindig, úgy az elmúlt esztendőben is igyekestünk beolvadni azokba a hatáskörökbe, a melyekkel a Balaton ügyét sikerrel szolgálhatjuk. A főtörzskult népével a mag és palánta kizárás révén igyekestünk az érintkezést fenntartani, melyet a korábbi éveken sikerrel terveztünk. A háziipari tevékenységünk a megsokott mederben haladt. Bár tanfolyamokat nem rendezhetünk, a háziipari cikkek forgalomba hozatala terén, mégis módunkban volt szerényebb működést kifejteni.

Elmaradtak az iskolai kirándulások, pedig ezek hoztak mások vidámságot, élénkséget a Balaton tavasra. Hiassuk azonban, hogy ezt az elejtett fonalat módunkban lesz nemsokára ismét felvenni.

A Balaton megismertetése érdekében kiadott folyóiratot, bár kisebb tartalommal, mégis rendszeresen megjelentettük. Ezenkívül új kiadványunk is napvilágot látott, a Balaton gyógyító fürdőiről kiadott német nyelvű rövidbe ismertető. A

szavakkal meglehetősen nehézségeik voltak, tekinve, hogy az orosz térkép nagyon rosszak és a németek térképe még nem készült el. Ezentétben Brest-Litovszkával Piszsk nem olyan kibált. Nagyon sok a szidó és a lengyel, akik mind boldogok, hogy nincsenek jelenleg orosz uralom alatt. Piszskben ha nem is nagyon ocaón, de mégis lehet mindenféle cikket vásárolni. Mindenféle cigitáblakon hirdetik árúikat a pinasti kereskedők, természetesen igen rossz németül. Így vannak a feliratok készíve. A város kerüke delme sokkal nagyobb és élénkebb, mint valaha s volt és ugylátzik, hogy napról napra jobban fog fejlődni.

— Árad a Balaton. A Balaton, bár az utóbbi hetekben szárazság urvított, ismét jelentősen árad. Az elmúlt három héten huszonnégy tímettel nőtték a Balaton vize Hír szerint a Balaton kormánybiztosára sipeki B. Jász B. Jász dr. szavai közzé fogják közzévenni és a kinevezést legközelebb hivatalosan publikálják. A köznyelv helyen és elipark d k a Balaton társulat gátat verni. A belügyminiszter, valamint a földmívelési miniszter leiratot intézett az érdekelt vármegyék alispánjaikhoz és intézkedett, hogy a vízözmegek kártalan levezetése fogantatott.

magyar kalas három kiadásából még van annyi példányunk, hogy eszében elegendő lesz.

A külön cölöket szolgáló alapokat nem volt módunkban bővíteni. A háborús jótékonyság foglalt ig most minden gondolat és törekvés az ezek a jegyében kellett nekünk is közreműködésnek.

A Balaton az utóbbi hónapokban szerényen módon megdagadt. A folyóirat legutóbbi számában részletesen ismertettük a kérdést. Újabb dolgokat jelezhetjük, hogy a m. kir. földmívelésiügyi miniszter ur minden intézkedést megtett arra nézve, hogy a Balaton magas viszállásának apiss nemkülönbön a nagy vízözmegek kártalan levezetése céljából vézendő munkák fokozott módon nyaralásig megkezdés. A 4,350 000 korona költségű előirányzott tervet jóváhagyta. A megállapított építési program szerint a 2,800,000 köbméterre tervezett földmozgósítást az eddig munkában volt két százötven hektár helyett százötven hektár. Az így megkezdett munkák végezetéig ként, hogy 1917 év végével az összes munka befejezhető legyen. A oly évben végrehajtásra váró munkák befejezése után maris elérhető lesz, hogy nagyobb csapadékok esetében a jövő nyár folyamán a mai tíz köbméter helyett 30 köbméter víz lesz állandó az alsó érdekelt károsítása nélkül levezethető.

Három nagy feladat áll előttünk. Megoldani a Balaton fürdői helyes élelmenséneke kérdését, a magas viszállás okozta erkölcsi és anyagi károk elhárításán való közreműködés és a villamos áram szolgálatát ügyének végleges rendezése. Ezek mellett számtalan kisebb nagyobb feladat kapcsolódik ezekhez, melyek kezesztél vitelén munkálkodnunk szükséges.

Hogy e fontos törekvések kivételre juthassanak, ehhez szükség van arra, hogy a legzorosabb szövetségben legyen minden balatoni érdekelt a Balaton Szövetséggel. A szövetség eszkösei úgy lehetnek csak erőteljesek, ha erkölcsileg és anyagiilag is nyugodt alapon áll. Ha minden balatoni érdekelt tagja volna a szövetségnek, akkor számos olyan kérdés, amelynek kivitele most a legnagyobb nehézségeket okozta, könnyen megejtésesébe. A háborús eseményekkel és szűfűgő bajok számbaneshetően megírtótták a szövetségi tagok sorait. Törekedjen minden lelkes tagtársunk arra, hogy ne csak a támadt hűség legyen mellette betöltve, de olyan szaporlatra mutatásunk a legközelebbi alkalommal, a minőről jelentést tenni még eddig módunk nem volt.

A Balaton fürdői iránt az érdeklődés meglehetősen nagy és hihetőleg igen jó fürdőnyre számíthatunk. Talán ekkorra elmulik a súlyos veszedelem ezekről a fürdőről.

— Nagyon károsodnak. Bár így lenne!

Ezekben voltak látnak változatlan orvonalozni mult évi tevékenységünket. Tisztelettel kérjük, hogy jelentésünket tudomásul venni méltóztatassék.

Magyar szellem

Az anyagiakért való alkajtott kérdés nagyon erős kényszerít az emberekben a szolidaritás érzését a bajtársi szellemet. Azt hitük, hogy magunk is boldogulunk és sokkal többre jutunk, ha a munkánk

csak a magunk erejét fektetjük s nem szorulunk máséra, aminek okveiden következménye az, hogy néha a mi örököt is kölcsön kellett adni másnak, esetleg molgalatába állítani a közérdeknek.

A mostani világháborúk kellett előjönnie, hogy mindenkülkissé, miszerint bajtársiasság nélkül hazaút kizárta a nagy sikert, a fokozott tudás. Mindezeknek csak akkor van értékk, ha azokat a közérdek javára és a közérdek egyetértésben gyümölcösítjük. Sikert a mostani nagy küzdelmek idejében csak a lángészetnek fellobbanási hoztak, ha egyénről van szó, máskülönbön minden sikert az egyetértés, közös munkának, egymás önzetlen, vállvetett támogatásának lehet köszönni.

Nagyon természetes, hogy a világháborúnak ezt a megbecsülhetetlen értékét le kellett vonnia azoknak is, akik titáni küzdelemben a fronton belüli versnek részt. Azt tudjuk, a háború végő sorsára kétségtelenül legnagyobb befolyás az a katonák vitésége s tervszerű munkája. Tudjuk viszont azt is, hogy a mezőgazdaság békeidejében igen jó melegegysége volt az önszénke és nagy mértékben nélkülözta a bajtársi szellemet, aminek meg is volt a rossz következménye, hiszen az önszénke hiánya miatt a mezőgazdaság jelentősége csak az utóbbi időkben tudott valamiképpen kifejezésre jutni.

Önként következik mindebből, hogy a háború tapasztalásának az érdekelt tényezőknél gondolkodni kellett arról is, mi szerint a mezőgazdaságban is teljes mértékben érvényre jusson a szolidaritás érzése, a bajtársi szellem. Két kormányi intézkedés van eddig, ami a bajtársi szellem evolúciójának újat egyengeti. Egyiket a minisztertanács adta ki, a másikat a honvédelmi miniszter. Mind a két rendelkezésben nemcsak appellálnak a bajtársi szellemre, de egyuttal törvényes eszközöket próbálják, meg annak virulását elősegíteni. A kormányrendeletek ugyanis kötelezőségekké tessik nemcsak a polgári egyéneknek, hanem a mezőgazdasági munkákra szabadságot és fölmentelt katonáknak is, hogy a saját földjük megművelése után tartoznak munkaserejüket és munkaszközökeiket valogatás nélkül mindazoknak rendelkezésére bocsátani, akiknek földje megművelés nélkül, természetesen betakarítatlanul áll. Sok helyütt talán nem igen lesz szükség kényszerítő rendelkezésekre, mert mindig megvolt a bajtársi szellem. Igen sok felében ambiciózitást azt, hogy bevetéses föld ne maradjon. Ilyen felvált boldogultak is a leginkább. Most azonban nem csupán az ambició kioldozásáról van szó, hanem a

tejes örömmel kell üdvözölni az oly ócsa kormányintézkedéseket, amelyek kissé talán az egyén szabadságát megnyírhatásra vezetnek, de végeredményben a közérdek előmozdításán kívül olyan értékeket csöpögtetnek az arra hajlandósággal bíró földmívelő nép lelkébe, amelyek ha önkényt fektetnek volna fel régebben, ma már a magyar mezőgazdaság fájó pontjára képesége kielégíthetné minden szükség

Adjunk a vak katonáknak!

H I R E K

— **Megyejelés.** Vasvármegye törvényhatósági bizottsága legközelebbi közgyűlését május hó 15-én tartja meg Szombathelyen.

— **A rekvirálás egységesítése.** Herbet Géza alispán előktele alatt a varmegye főispánjához a csülörpörkőn dé után Szombathelyen tisztá értekezlet volt, amelyen a rekvirálás körüli egységes eljárást tárgyaltak meg.

— **Ügyllögés.** Takács Miklós sárvári tisztségviselő, aki 32 hosszú esztendőig gondot a temetőben lévő sírokat, ezerdán lakasan, mely a temetőben volt, felkutatott magat. Mire tettét elismerték, már meghalt.

— **Mulató orosz fogaly.** Bodóhegyen a napokban egy orosz fogoly tartóba a Trummer féle vendéglőbe és ott erősen inni kezdett. A szentleki esendőrök értesítésére folytan megjelentek a fogalyt és vállatára fogtak a mulató oroszt, aki beismerte, hogy szökevény, meg pedig nem is Magyarországból való, hanem egy stajereszti uradalomból esőket meg, a maga dologra rendezték. A esendőrök az oroszt ávették a szombathelyi katonai parancsnokságnak.

— **Üzserének emlékhelyvétele.** A háború sok feltétlen üsért esabított arra, hogy kíméletlenül hódoljon megzavargodás vágyának. A törvénynek kellett teljes magával kötelezni, hogy a hienák möhő-ágt valahogyan feken tartan. A németek jártak és járnak elől a háborús idők kihasznált usorásokat kemény megbüntetésben. Műncheben egy burgonyakereskedőt eserőmárka pénzhasznára ítélték, mert bebizonyítottan egyetlen egyszer a maximális ármat többet követelt árjáért. Érdekesnek tartjuk az ítélet indoklásából a következő részt közölni: „A háborús időkben üsört usora alján, elvetemült árúlló ról tanusok buntett... Aki ezt eselkenni, elarúllja magát népet, hazáját. Az életfenntartásnak szükséges elemiszerek igazolatlan megdrágítása gyengíti népünk testi, kivilátréppen pedig szellemei erejét. Az elemiszerrusora a háború nehezedésében való kitaratás veszélyeseti. A fronton álló csapatok háborúsága és harcossága vedhet az elemiszerrusora okoska ama gond alatt, hogy az ötben maradt usonyok és gyermeknek kellően nem táplálkozhatnak. Az elemiszerrusora alacsony az állam fundamentumát, megzavarhatja a benső rendet, fényegeli a szentülő ifjuság egészségét, melynek jóvákat akarjuk felépíteni. Aki elemiszerrusorát üs, az arúllóit fejtrajahos tartosik: mint bejő ellenségek hába támadja hasznát és kockára veti magát vitésink kün a barotéren kiküldöttek nekünk. Esért kell az elemiszerrusorát a legkeményebb büntetéssel nyantni... Ez a véleménye a német bírónak az elemiszerrusora sokról, kikeit moltan tart a nép arúllóinak.

— **A negyedik hadikölcsön.** A legközelebbi kibocsátásra kerülő negyedik hadikölcsön ügyében a pénzügyminisztériumban szombaton értekezlet volt. Ezen az összejövetelen tájékoztatta dr. Telezky János pénzügyminiszter a nagy pénzintézeteket vezetőit a kölcsön feltételeiről. Megbeszéltek a kibocsátás módjait, a részletesen történeti jegyzékkel a részösszegek aszálékát, sával a fővárosi bankok a kölcsön prospektusának megjelenségéig terjedő néhány napot még az előkészítelének aszélhetők. A kölcsön prospektusa ugyan is ma, vasárnap, jelenik meg, míg az aláírás néhány nappal később veszi kezdetét és teljes egy hónapig fog tartani. A pénzügyi helysét napról-napra kedvezőbbben alakul a kölcsön jegyzésére. A magánkamétiab ugyanis olyan alacsony, amilyenre öszaszálékos ráta idején még alig volt eset. A kamatonalán tőkét még az alacsony kamatátételek mellett a tőkét elhelyesztéséig, hogy többesektétre a legkedvezőbb alk-

lom a hadikölcsön kibocsátás. Bizonys, hogy a fővárosi bankok mellett a vidéki pénzintézetek is meg fogják tenni kötelezségüket és meg fogják magukat a kamatonalán tőkét. A vidéki bankok, — akik általában érinthetnek minden rétegi lakossággal, — laukadatián energiával asztaljanak és vigyék előre a negyedik magyar hadikölcsön ügyét. Hivatalosan jelentik, hogy egy, mint az előző három kibocsátás alkalmával, eszttal is 6%-os járadékot bocsátanak ki, míg azonban az előző három alkalommal járadékkötvények aszálékosak voltak, eszttal csak aszabad kötvényeket adnak ki, de eszentivül tízévi múlva visszafizetendő 5%-os állami pósztat jegyek is kerülnek kibocsátásra.

— **Közérthetők nem vesznek fel kalendárat.** A belügyminiszter az összes törvényhatóságokhoz küldendőt intázt, amelyben a közérthetők nyilvános jellegű körhákat vezetők utasítja, hogy a sebekül: katonák által igénybeveti helyeken adják vissza a polgári foglalkozású betegeknak és a katonai sebesülteket eszttal kistáran katonai kórházakban helyezzék el.

— **A B. K. E. jubileuma.** A legnagyobb aránya éreklődés előtti meg a Dunántúli Közművelődési Egyesület XXV. évi jubileárius ünnepsége, mely május 21. én vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Veszprémi Szt. Jánosban, valamint az a művészi esemény számba menő díszhangverseny, mely vele kapcsolatosan május 20-án szombaton este 9 órakor ugyancsak a színházban fog lezajlani melynek illusztris vendégei B. Sándor Ersei a nagy kir Operaház kórártúr primadonnája és Szt. János Károly, a Vignálusok hangya nek. Az est jóelődelme a Dunántúli Közművelődési Egyesület megalepitőjének és hasának egyik legnagyobb tevétegi állományfőnöknek, Szt. János Károlynak szoborlapját hivalt megteremtési sa mar esen haszná és helyeilei trékekélli is bizonysára a közönség legnagyobb támasztásával fog talákosni. A Dunántúli Közművelődési Egyesület negyedszázad óta híven aszolgála az a nagy feladatot, hogy éhron kell tartani a magyar kultúra ügyét, számos alkattal tett tanuságot arról, hogy azon nagy tényesék későit, melyek nek a nemet eser éves fenntartást kénekinheti, legelő sorban az a foglalkozású áll, melyet a nemzet a szándék letelejéséig fogva a kultúrát mindenkör tanusítotk. A jubileumra tekintettel az egyházi egyik legkimagasabb alakja baró Horáig Károly Veszprém bíboros püsköke es a magyarnag hatalmas veser egyéniségi kösllgróf Apponyi Albert, Horváthy Albert és Rikosi Jenő fogják bizonysára tökéletes és eszillóg mesben valómi asokat a feladatokat, melyeket a háború utáni nagy időtben kell majd folytatnunk a magyar közönségnek ápolása és egészségös mederben való irányítás és ébrentartás tekintetében. A díszülésen az összes miniszterek gondoskodnak képviseltesenükről a részt vesznek a hasai kulturális testületek kiküldöttéi is. Veszprém varmegye és városa részéről Hunyár Dénes főispán és Komjáthy László polgármester tartanak árvélel beszédet.

— **Hívunk — szajukban felelők!** A legújabb tudományos kutatások azt a meglepő tényt derítették ki, hogy nagyon sok lappangó betegség kuforrása saját szájunkban van. Néhány év előtt senki sem hitte volna el est, de mar kététegetendő bebizonyult és tudományos magyarázata olyan egyszerű, hogy minden lakos megértheti. A dolog a következőképpen áll:

Lélegzés és táplálkozás alkalmával számtalan, részint ártalmatlan, részint károsító baktérium kerül az ember szájába. Az ártalmatlanok között vannak olyanok is,

amelyek a fogakat rontják, míg mások egyenesen betegséget okoznak. Ha már most a szájüreg tisztátalan, a nyálkahártya gyulladt, a fogakat pedig lepedék borítja, vagy pedig a fogak kőm és as

odvas fogakban élelmaradékok vannak, akkor a bevándorolt baktériumok számmilliókra eszaporodnak fel. Ha szájüregünket naponta többször nem öblítjük ki fertőtlenítő folyadékkal (Odollal), akkor a szomora követkesmények eszttal hamar jelentkesnek. Lélegzetvételkor a baktériumok a tüdőbe kerülnek, vagy sebeséken, fogpolypokon keresztül vérrámba jutnak, sönkétvül aszajuké alkalmával mérgeket termelnek, melyek részben a vérbe, részben a gyomorba jutnak; így kövötkesnek rosszul élelfejtés, étvágytalanság, eszent rok, a toroktáji mirigyek és a tüdők megbetegedése, sőt aszomb és falhajok és vérmegegesét is megfigyeltek már. Hány neuraszténia ember futkos, aki ennek a nevetésnek osnak (nevetésnek, mert mindenki könnyen segíthet rajta) közönséget szenvedéseit.

Nem tanúsolhatjuk tehát eléggé, hogy sokja meg mindenki a rendszeres fogápolást Odollal. A ki naponta kövötkeseten használja az Odollt, az mai tudásunk aszerint a lehető legjobb fogápolást gyakorolja.

NYONDÁSZTANONCUL Egyes, szöld, nagyobb fnt, kedvező feltételekkel, teljes ellátással, azonnal felvesz: „f ö r s m a r i y” könyvnyomda Debocser.

KURTZ GYULA

Új és használt

zsegruha, pianino, harmonium és cimbalom raktára.

Kölesszések, javítás és hangolások helyben és vidéken is teljesíttetnek. Avált hangszerek újaként becsordítottak

Az Első Magyar Állam- és Biztosító Társaság

vezérelmé: főigazgatója

elfogad tűz-, jég-, betörési-, haláleset-, nyugdíj-, élet- és járadék-biztosításokat. A társaság a legrégebbi és legnagyobb magyar biztosító intézet; biztosítéki alapjai meghaladják a 210 millió koronát s így minden tekintetben a legnagyobb biztonságot nyújtják.

Irodahelyiség: Szabadi-utca 3. sz. földszint.

Képviselet: Suly László

Ragályok ellen

ma már igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vérhony, kanyaró typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben. Miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer készüljön. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 1 koronáért minden gyógyszer-tárban és drogeriában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Portik, Van stb. intézeteknek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus kezűzéseknél (szobákra és tárgyakokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására stb. mindenképp ajánlják.

Lysoform-szappan

nem, gyenge piperezsappan lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is: szépi, megpuhítja és illatosítja teszi a bőrt. Egy kis darabot és On a jövőben hízarding ezen szappant fogja használni. Ára K 100

Gulliver

Fodormenta Lysoform

erősen antiseptikus hatása szájvíz. Szájüregbe rögtön és nyomatlanul elfűt és a fogakat kezervéltja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint torokfájás, gége-méltalmaknál és nátha esetén gargulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízbe.

Eredeti üvege 1 kor. 60 fillér.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszer-tárban és drogeriában. Kivételre hátkérek legyen és hőmérséklet megváltozása esetén „Lysoform” szert utasítások szerint kell használni.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.

Orvosok, tanárok, hivatalnokok véleménye a SIROLIN

Dr. E. P. orvos, Pr.-ben.

H. tanító, Fr. a-D.

K. L. tanár, St.-ben.

O. E. előjáró, T. a. M.

A Sirolin Roche pompes író, ótvágygerjesztő, enyhíti a köhögést, hurutot, és hörghurutot, erősíti a tődőt és influenza esetén jóhatékony hatása van az egész szervezetben. A Si